

कर्मवीर शंकरराव काळे सहकारी साखर कारखाना लि, गौतमनगर.

पो.कोळपेवाडी, ता.कोपरगांव, जि.अहमदनगर.

जा.क्र.ऊस विकास/ २०८७

दिनांक - ७/०९/२०२१

-: परिपत्रक :-

-: ऊस पिकावरील किड व रोगाचे एकात्मिक नियंत्रण :-

कारखाना कार्यक्षेत्रातील सर्व ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना कळविण्यात येते की, कारखाना कार्यक्षेत्रामध्ये काही ठिकाणी ऊसावर पांढरी माशी, हुमणी, पांढरा लोकरी मावा व इतर किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. या किडींमुळे ऊसाचे वजनात व साखर उतान्यात घट होऊन मोठ्या प्रमाणात नुकसान होवू शकते. सदर किडींमुळे होणारे नुकसान टाळण्यासाठी व किडींचे एकात्मिक नियंत्रणासाठी सर्व ऊस उत्पादकांनी एकत्रित खालील प्रमाणे उपाययोजना कराव्यात.

अ.न	किड व रोगाचे नाव	लक्षणे	करावयाच्या उपाययोजना
१	हुमणी	या किडीची अळी ऊस पिकाची मुळे कुरतडून खाते त्यामुळे ऊस वाळून नुकसान होते. अळीचा कालावधी २८१ दिवस इतका जास्त असल्यामुळे वेळीच नियंत्रण न केल्यास ऊसाचे पिकाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होते.	१) ऊसाच्या सरीमध्ये क्लोरोपायरीफॉस ५०% प्रती एकरी १ लिटर ४०० लि. पाण्यातून आळवणी करावी किंवा २) लिसेंटा २०० ग्रॅम किटकनाशक प्रती एकरी ४०० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून आळवणी करावी किंवा ३) फिप्रोनील ०.३%(रिजेंट) दाणेदार प्रती एकरी १० किलो घेवून ऊसाचे मुळाजवळ रासायनिक खतात मिसळून टाकणे. किंवा ४) व्ही.एस.आय. निर्मित द्रवरूप जैविक किटकनाशक (B.V.M) प्रती एकरी २ लिटर घेवून ४०० लिटर पाण्यातून आळवणी अथवा ठिबक मधून द्यावे.
२	पांढरी माशी	पांढऱ्या माशीची बाल्यावस्था पानाच्या मागील बाजूने रस शोषण करते. त्यामुळे पाने निस्तेज होतात व पिवळी पडून वाळतात. परिणामी ऊसाचे वजनात व साखर उतान्यात कमालीची घट आढळून येते. पांढऱ्या माशीने ग्रस्त ऊसाचे पानांवर काळ्या रंगाची बुरशी (कॅपनोडीयम) आढळते ज्यामुळे पानांची अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते पाने वाळतात	प्रती एकरी फवारणीकरीता १) पाणी + युरिया + अॅसीफेट + नुवॉन २०० लि. ४ किलो २५० ग्रॅम ४०० मिली. किंवा २) पाणी + युरिया + इमीडॅक्लोप्रीड १७.८% २०० लि. ४ किलो १०० मिली किंवा ३) व्ही.एस.आय. निर्मित द्रवरूप जैविक किटकनाशक मेटाराइजियम अॅनिसोपली व व्हर्टिसेलियम लेकानी (B.V.M) ची एकरी २ लि. प्रती एकर ४०० लि. पाण्यातून फवारणी करावी. किडीचा जास्त प्रादुर्भाव असल्यास एकरी एक गोणी जादा युरिया (नत्र) टाकावे म्हणजे किडग्रस्त ऊस सुधारतो.

मागील पानावर/-

३	पांढरा लोकरी मावा	१.पांढरा लोकरी मावा ऊसाच्या पानाच्या पाठीमागील बाजूस बसलेला असतो २.पानातील गोड रस शोधून घेतो.बाहेर फेकलेला गोड पदार्थ खालच्या पानावर वरील बाजूस पडतो व त्यावर काळ्या रंगाची बुरशी वाढते त्यामुळे संपुर्ण पान काळे पडते.परिणामी अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते व पाने कोरडी पडून वाळतात.ऊस कमकुवत होतो आणि वाढ खुंटते उत्पन्न व साखर उतान्यात घट येते.	प्रति एकरी फवारणी करीता १) पाणी + बी.व्ही.एम (v.s.i निर्मित) २०० लि २ लि. किंवा २) पाणी + डायमेटोएट ३० % (रोगर) २०० लि. ४०० मिली) किंवा ३) पाणी + अॅसीफेट ७५ % २०० लि. २५० ग्रॅम किंवा मॅलाथिऑन ४% भुकटी १५ किलो प्रती एकरी ऊसपिकावर धुरळावी.
४	ऊस पिकाच्या पानावरील तपकिरी ठिपके (ब्राउन स्पॉट)	हा बुरशीजन्य रोग असून तो (सरकोस्पोरा लॉगीपस) या बुरशीमुळे होतो.रोग करणाऱ्या बुरशीची लागण सर्वप्रथम जुन्या पानावर होते.त्यामुळे ऊसाच्या पानावर लाल तपकिरी रंगाचे अंडाकृती ठिपके दिसून येतात.रोगाची तीव्रता वाढल्यावर ऊसाच्या पानांचा पुर्ण भाग व्यापला जातो.त्यानंतर पाने करपतात वाळतात दुरुन रोगग्रस्त पिक तांबेरा रोगाने ग्रासल्यासारखे दिसते.पर्यायाने पानांची अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते व उत्पन्नात घट येते.पावसाळ्यात जास्त काळ पाणी साचलेल्या जमिनीत तसेच भारी जमिनीत ऊस पिकास या रोगाची तीव्रता जास्त असते.	प्रति एकरी फवारणी करीता १) पाणी + कॉपर ऑक्झीक्लोराईड + स्टिकर २००लि. ५००ग्रॅम १०० मि.ली किंवा २) पाणी + मॅकोझेब + स्टिकर २००लि. ५००ग्रॅम १००मि.ली (फवारणीचा कालावधी-२ ते ३ फवारण्या १५ दिवसाच्या अंतराने करणे)

कारखाना कार्यक्षेत्रातील सर्व ऊस उत्पादकांनी व उपरोक्त सर्व पध्दतीचा समन्वय साधून किड व रोगाचे नियंत्रण करावे तसेच अधिक माहितीसाठी कारखान्याचे ऊस विकास कार्यालयात संपर्क साधावा /

आपला विश्वासु,
गि.ज.जगताप
कार्यकारी संचालक